

Umowa kredytu typu *uncommitted* w praktyce prawa polskiego

Celem niniejszego artykułu jest przyczynek do dyskusji nie tylko nad dopuszczalnością zawarcia umowy kredytu typu *uncommitted* w prawie polskim, lecz również zwrócenie uwagi na wybrane potencjalne konsekwencje praktyczne tego rodzaju rozwiązań z perspektywy regulacji ostrożnościowych działalności bankowej, obowiązków sprawozdawczych banków oraz kosztów zaangażowania ich kapitałów.

KONRAD DOBROWOLSKI

Zgodnie z definicją legalną umowy kredytu zamieszczoną w art. 69 ust. 1 p.b.¹, przez umowę kredytu należy rozumieć umowę, w której bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, jak również do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Zawarcie umowy kredytu z perspektywy banku oznaczać zatem powinno powstanie stanu prawnej gotowości do spełnienia świadczenia głównego kredytodawcy polegającego na postawieniu do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych. Natomiast z perspektywy kredytobiorcy powinno oznaczać prawo żądania wypłaty kredytu oraz prawną i faktyczną możliwość dysponowania środkami pochodzącymi z kredytu, po spełnieniu warunków zawieszających wypłatę².

Wspomniany wyżej stan gotowości banku do wypłaty kredytu (ang. *committed*)³ wiąże się z koniecznością poniesienia przez bank kosztów związanych z zaangażowaniem kapitału (ang. *commitment*). **W celu zmniejszenia tych kosztów popularnym rozwiązaniem w praktyce kredytowej krajów Europy Zachodniej (szczególnie Wielkiej Brytanii) oraz w Stanach Zjednoczonych jest stosowanie umów roboczo nazywanych umowami kredytu *uncommitted* (ang. *uncommitted facility agreement*), czyli – w dużym uproszczeniu – umów kredytu bez zaangażowania kredytowego.**

¹ Ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2357, ze zm.), dalej: „p.b.”.

² Por. T. Czech, *Charakter prawny umowy kredytu uncommitted*, Monitor Prawniczy 2009, nr 21, s. 1155; A. Stangret-Smoczyńska, *Zdolność kredytowa w ujęciu prawnym prawa polskiego*, Warszawa 2016, s. 23-31.

³ Por. R. Patterson, *Kompendium terminów bankowych*, Warszawa 1999, s. 311.